

**A SZTE NYELVTUDOMÁNYI DOKTORI ISKOLÁJÁNAK
SZABÁLYZATA
(a 2016. szeptember 1. után induló képzési rend számára)**

1. A Nftv. és a SzTE Doktori Képzés és Doktori Fokozatszerzés Szabályzatának figyelembevételével és ezek függelékeként a SzTE BTK-n működő Nyelvtudományi Doktori Iskola tanácsa az alábbi Szabályzatot fogadta el. A jelen Szabályzatban nem érintett kérdésekben az említett dokumentumok az irányadók. A SzTE Doktori Képzés és Doktori Fokozatszerzés Szabályzatából átemelt szövegrészek *dőlt betűvel* szerepelnek. Jelen szabályzat a 2016. szeptember 1-én induló képzésre vonatkozik. A korábbi képzési rendben résztvevők számára az SZTE korábbi Doktori Szabályzata, valamint a NYDI korábbi szabályzat marad érvényben.

2. A doktori iskola neve: Nyelvtudományi Doktori Iskola (angolul: Graduate School in Linguistics).

3. *A doktori iskola vezetője az MTA Doktora (tudomány doktora) címmel rendelkező egyetemi tanár, tisztségviselő. A doktori iskola vezetőjét az EDT javaslatára – a MAB szakértői véleménye és a Szenátus jóváhagyása alapján – a Rektor bízza meg. A megbízás megszűnik a doktori iskola vezetőjének lemondásával vagy teljes idejű munkaviszonyának megszűnésével. A doktori iskola tanácsa választhat iskolavezető-helyettest az iskola tisztségviselői közül, akit az illetékes TDT hagy jóvá és erről az EDT-t tájékoztatja. A helyettes az iskola vezetőjét annak akadályoztatása esetén, halasztást nem tűrő ügyekben ideiglenesen helyettesítheti. A doktori iskola vezetőjének feladatai:*

- a doktori iskola létesítési eljárása során felelős annak sikeres koordinálásáért;*
- felelősen irányítja a doktori iskola tanácsának munkáját és felelős a tanács döntéseinek végrehajtásáért;*
- koordinálja a szakmai munkát és felelős annak minőségéért;*
- képviseli a doktori iskolát;*
- irányítja a doktori iskola adminisztrációját és információcserét folytat az illetékes doktori tanácsokkal;*
- figyelemmel kíséri az iskola pénzügyi kereteinek felhasználását.*

4. *A doktori iskolákban a szakmai tevékenységet az iskola vezetője és a legalább három tagú doktori iskola tanácsa irányítja. Ez utóbbi elnöke a doktori iskola vezetője, tagjait a doktori iskola tisztségviselői választják és a TDT-k bízzák meg. A képzési/kutatási programok vezetői – amennyiben nem választott tagok – az üléseken meghívottként vesznek részt. A doktori iskola tanácsának tagja lehet egy vagy több tanácskozási jogú doktorandusz is. A doktori iskola tanácsa titkárt kérhet fel, aki a tanács döntésének megfelelően az üléseken szavazati vagy tanácskozási joggal vesz részt. A doktori iskola titkára segíti az iskolavezető munkáját, a doktori iskola adminisztrációs feladatainak ellátásában. A titkár feladatait a doktori iskola vezetője határozza meg.*

5. A DI tisztségviselője a törvényes feltételeknek eleget tévő mindazon oktató, akit a DIT felterjesztése alapján a Doktori Képzés és Doktori Fokozatszerzés Szabályzatban rögzített eljárás során jóváhagytak. A DI további tagjai a DI oktatói, témavezetői és témakiírói. *Ha a doktori iskola tisztségviselője más doktori iskolában is vállal témavezetést vagy oktatást, akkor azt be kell jelentenie saját doktori iskolájának tanácsának.*

6. *A doktori iskolán belül képzési/kutatási program hozható létre. Ennek szükséges feltétele,*

hogy a programvezetőn kívül a programban részt vegyen további legalább 3 oktató. A doktori iskolán belül működő képzési/kutatási programok jog- és feladatkörét a doktori iskola működési szabályzatában kell rögzíteni. A képzési/kutatási programok indításáról – a doktori iskola javaslata alapján – a TDT dönt.

Képzési/kutatási program vezetője csak az illetékes doktori iskola törzstagi megfelelő témavezetője lehet. Kivételesen indokolt esetben, a TDT hozzájárulásával ettől el lehet tekinteni. A képzési/kutatási program vezetőjét – a doktori iskola kezdeményezésére, a TDT jóváhagyásával – a TDT elnöke bízta meg. A megbízás megszűnik a programvezető lemondásával, egyetemmel való jogviszonyának megszűnésével vagy felmentéssel a TDT döntése alapján.

A képzési/kutatási program vezetőjének feladatai:

- irányítja a programban folyó szakmai munkát;*
- felelősen részt vesz a doktori iskola tanácsának munkájában.*

7. A DIT szavazati jogú tagjai a DI vezetője és a 4. pontban meghatározott módon megbízott oktatók.

A DIT ülést, melyre félévenként legalább egyszer kerül sor, a DI vezetője hívja össze legalább egy héttel az ülés kitűzött időpontja előtt a napirend feltüntetésével. A DI tanácsát a tagok egyharmadának javaslata alapján össze kell hívni. A tanács határozatképes, amennyiben a szavazati joggal rendelkező tagok legalább 50%-a jelen van.

8. A tanács ülést a DI vezetője vezeti. A tanács döntéseit egyszerű szavazattöbbséggel hozza. Nyílt szavazás esetén a szavazás levél útján is megvalósítható. Esetleges szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt. A tanács üléseiről emlékeztető készül, amelyet a DI irattárában kell elhelyezni. A DI adminisztrációjáról, irattáráról és az ODT adatbázisában az iskolával kapcsolatos koordinátori feladatokról a Karral munkaviszonyban álló ügyintéző(k) gondoskodik/gondoskodnak. A DI minőségbiztosításának megszervezéséért a DI vezetője felelős.

9. *A doktori iskola tanácsának feladatai:*

- az iskola belső szabályzatának és követelményrendszerének kidolgozása a doktori szabályzattal összhangban, valamint az ezek végrehajtása;*
- a doktoranduszok tanulmányi és kutatási tevékenységéhez szükséges infrastrukturális és szakmai feltételek biztosítása;*
- a szervezett képzés szerkezetének meghatározása, javaslattétel az oktatási foglalkozások meghirdetésére;*
- a doktori iskola honlapjának a MAB előírásai szerinti létrehozása és rendszeres aktualizálása;*
- a szervezett képzésben részt vevő doktoranduszok képzési tervének és kutatási témájának jóváhagyása; a képzési tervek és a kutatási témák koordinálása, a témavezetők tevékenységének felügyelete;*
- a doktori iskola számára biztosított kutatási normatívával való gazdálkodás az egyetem érvényes gazdálkodási szabályai szerint;*
- a doktori iskolára háruló adminisztratív és nyilvántartási kötelezettségek teljesítése;*
- javaslattétel a komplexvizsga- és bírálóbizottságok összetételére, valamint a komplex vizsga tárgyaira;*
- a doktori iskola vezetője, valamint a képzési/kutatási programok vezetőinek személyében szükséges változások kezdeményezése és a javaslatok előterjesztése a TDT számára;*

- a doktori iskola oktatóinak személyében bekövetkező változások kezdeményezése;
- a doktori iskola és a képzési/kutatási programok címében és tartalmában szükséges változtatások kezdeményezése;
- új képzési/kutatási programok indításának kezdeményezése;
- indokolt esetben javaslatot tesz a TDT-nek a hallgatók programból való törlésére;
- a doktori szabályzatban leírt esetekben döntéseiről értesíti az illetékes testületeket; amennyiben azok 30 napon belül írásban nem kifogásolják az adott döntést, azt jóváhagyottnak kell tekinteni az illető testület részéről;
- meghatározza a doktori iskola által, a doktori fokozatszerzési eljárásban elfogadott idegen nyelvek körét;
- kijelöli a komplex vizsga választható tárgyait;
- javaslatot tesz a doktori felvételi bizottság összetételére.

10. A DIT a DI vezetőjének javaslatára dönt a felvételi bizottság tagjairól. A felvételi vizsga pontszáma 50-50%-ban megoszlik a jelentkező benyújtott dokumentumai alapján kiszámított ún. hozott, illetve a szóbeli felvételi vizsgán mutatott teljesítménye alapján a bizottság által megítélt „szerzett” pontok között.

A komplexvizsga- és védési bizottságok tagjaira, továbbá a komplex vizsga tárgyaira az illetékes képzési programvezető (a továbbiakban: programvezető) véleményének figyelembe vételével a DI vezetője tesz javaslatot, amelyet elektronikus levélben a DIT tagjai elé terjeszt, akik ugyanilyen módon szavaznak róla.

Amennyiben a témavezető és a programvezető személye azonos, a DI vezetője az illetékes képzési program egy másik oktatóját kéri fel javaslattételre. Amennyiben a DI vezetője a témavezető, az eljárás teljes egészét a DI vezetőhelyettese bonyolítja le. A DIT tagja érintettség esetén az eljárásban nem vehet részt.

11. A DIT a programvezetők javaslata, illetve beszámolója alapján (a) dönt az egyes oktatási programokban folyó oktatás formájáról és tartalmáról, (b) jóváhagyja az oktatók személyét, akiket a TDT elé terjeszt elfogadásra, és (c) legalább évenként ellenőrzi az elfogadott tantervek teljesítését. Figyelemmel kíséri a hallgatók előmenetelét, a témavezető kijelöléséig irányítja a hallgatók tanulmányait és szükség esetén javaslatot tesz, illetve határoz a szükséges módosításokról. A programvezető az elfogadott tantervtől és oktatói állománytól való minden eltérést bejelent a DI vezetőjének, aki saját hatáskörében dönt arról, hogy a változást a DIT elé kell-e terjeszteni jóváhagyás céljából, de a változtatásokról a DIT-et mindig értesíteni kell. Amennyiben a DI vezetője a változtatással nem ért egyet, a javaslatot köteles a DIT elé terjeszteni.

12. A DI-ben folyó kreditrendszerű képzés a kötelező (ill. kötelezően választható) és szabadon választható teljesítések moduljából tevődik össze. A kötelező (ill. a kötelezően választható) teljesítések fő komponensei az összesen legalább 5x2 elméleti kurzus, valamint a kutatómunka, amelynek a személyre szabott feladatait a programvezetők/témavezetők írásban rögzítik és annak egy példányát a DI vezetőjének eljuttatják. A szabadon választható teljesítések elfogadása a programvezető/témavezető előzetes engedélyéhez kötött. A programvezető javaslatára a DI vezetőjének engedélyével kivételesen a más DI-ben felkínált kurzus is beszámítható. A nem a DI-ben szerzett kreditek beszámításának elveiről a DIT határoz.

14. A doktori téma vezetője az a tudományos fokozattal rendelkező oktató, illetve kutató, akinek a témahirdetését a doktori iskola tanácsa jóváhagyta, és aki – ennek alapján – felelősen irányítja és segíti a témán dolgozó doktorandusz tanulmányait, kutatási munkáját, illetve a doktorjelöltek tudományos fokozatszerzésre való felkészülését. Egy témavezetőnek egy időben háromnál több doktorandusza csak az illetékes TDT egyetértésével lehet. Egy doktorandusznak legfeljebb két társtémavezetője lehet.

15. A DIT dönt a DI-ban meghirdethető témákról és a témakiírók, illetve témavezetők személyéről, akiket a TDT elé terjeszt elfogadásra.

Doktori képzésre jelentkezni csak a témakiírók által meghirdetett kutatási témákra lehet, kivéve ha a jelentkező egyéni felkészülőként kíván a doktori képzésbe bekapcsolódni. A doktori iskola tanácsa által jóváhagyott kutatási témákat a doktori iskolának az Országos Doktori Tanács adatbázisában kell meghirdetnie a felvételi jelentkezés beadási határideje előtt legalább egy hónappal.

A témavezetőt, akinek tudományos fokozattal kell rendelkeznie, de az egyetemmel nem kell munkaviszonyban állnia, a DI tanácsának kell jóváhagynia. Az eljárás előtt be kell szerezni a felkért témavezető elfogadó nyilatkozatát. A témavezetőnek aláírásával kell hozzájárulnia az értekezésnek a védési eljárásra való benyújtásához. A doktorandusz a témavezető elutasító döntésével szemben a DIT-hez fellebbezhet. A DIT az ügyről elektronikus szavazással dönthet.

16. A DI évente doktoranduszi beszámoló konferenciákat rendez, amelyen az I-III.-éves diákok kutatásaikról előadást tartanak, és a hallgatók, valamint az oktatók opponálják azokat. Ezen az összes diáknak és a DI törzstagjainak a megjelenése kötelező.

13. A doktorandusz minden tanév után szeptember 15-ig a programvezető részére tudományos tevékenységéről egy rövid beszámolót készít, amelyet a témavezető véleményez, illetve jóváhagy. A programvezető legkésőbb szeptember 30-ig a dokumentumokat továbbítja a DIT tagjainak. A beszámolót és a témavezető véleményét a SzTE Doktori Intézetének is meg kell küldeni, ami a DI vezetőjének a feladata. A doktoranduszok és téma-, illetve programvezetőik a doktoranduszi jogállás lejártáig adnak éves jelentéseket a végzett munkáról. Ha ez idő alatt nem készül el az értekezés vagy a kapcsolat megszűnt a doktorandusszal, akkor a jelentésben ennek okait kell megadni. Ugyancsak indokolni kell, ha a doktorandusz lemond az ösztöndíjáról.

18. A komplex vizsgára való jelentkezés feltétele a doktori képzés első szakaszában (első négy félévében) legalább 90 kredit és valamennyi, a doktori iskola képzési tervében előírt „képzési kredit” megszerzése (kivéve a doktori fokozatszerzésre egyénileg felkészülő, akinek hallgatói jogviszonya a komplex vizsgára történő jelentkezéssel és annak elfogadásával jön létre), valamint a komplex vizsga disszertációs részéhez kapcsolódó 5-10 oldalas tézisek elkészítése, amelyben beszámol kutatási eredményeiről, ismerteti a doktori képzés második szakaszára vonatkozó kutatási tervét, valamint a disszertáció elkészítésének és az eredmények publikálásának ütemezését, és amely dokumentumot legkésőbb két héttel a komplex vizsga előtt megküld a bizottság, valamint a DIT tagjainak.

19. A kreditrendszerű képzés elvégzését igazoló abszolutórium kiadásához az oktatási programot maradéktalanul el kell végezni és az összes szükséges kreditet meg kell szerezni. Ezt a programvezető és a DI vezetője együttesen igazolják.

20. A DI a védés előfeltételeként legalább 5 (öt) lektorált önálló tanulmány publikálását írja elő. Az elfogadott folyóiratok listája a DI honlapján található. A tanulmánykötetekben történő publikálást esetenként hagyja jóvá a témavezető javaslatára a programvezető, illetve ezek egybeesése esetén a DI vezetője vagy annak megbízottja.

21. A védés előfeltételeinek eleget tett minden doktorandusz előzetes, ún. műhelyvitára nyújtja be a végleges változattal szembeni követelményeknek mind tartalmilag, mind formailag megfelelő értekezését. A védés publikációs előfeltételeinek teljesülését társszerzős művek esetében a társszerzőség (nyilatkozattal megerősített vagy ennek hiányában a társszerzők száma szerint megállapított) arányában fogadjuk el. A vitát legkésőbb két hónappal a kedvezményekre jogosító leadási határidő előtt kell lefolytatni. Műhelyvitát a doktori fokozatszerzésre egyénileg felkészülők esetében is kötelező tartani. Az ilyen doktoranduszok is kötelesek az illetékes program oktatói közül témavezetőt választani, aki felelős az értekezés tudományos színvonaláért. A műhelyvitát annak kitűzött időpontja előtt legalább egy hónappal meg kell hirdetni legalább a DI-n belül, megadva az értekezés elérhetőségének módját is (nyomtatott példány, internetes link vagy kérésre fájl küldése).

A műhelyvitán legalább 5 tudományos fokozattal bíró személy kell, hogy személyesen vagy előzetesen elküldött írásos véleménnyel részt vegyen, közülük ketten a felkért bírálók, egy pedig a levezető elnök. Az írásos véleményben nyilatkozni kell arról, hogy az értekezés alkalmas-e a nyilvános védésre. A vita előtt a jelölt legfeljebb 20 perces szabadelőadásban összefoglalja eredményeit. A műhelyvita végén a megjelent fokozatos résztvevők „igen-nem”-mel szavaznak a dolgozat alkalmasságáról a következő három formula szerint: a) változtatás nélkül megfelel és beadható, b) nem felel meg, c) a mellékelt pontokban rögzített módosítások elvégzése után beadható. A műhelyvitáról jegyzőkönyv készül a jegyzőkönyvvezető és a levezető elnök aláírásával, amelyet a DIT-tagok körlevélben megkapnak és amelynek eredeti példánya a DI irattárába kerül. A nyilvános vitára beadott értekezés mellékleteként a jelölt külön dokumentumban felsorolja, hol és hogyan tett eleget az értekezésben a jegyzőkönyvben rögzített módosítási javaslatoknak. A témavezető csak ennek ismeretében járulhat hozzá az értekezés beadásához (l. 15. pont.)

22. Az értekezést elektronikus adathordozón is be kell nyújtani és védés után egy nyomtatott példányt a nyelvészeti értekezések központi gyűjteménye számára a DI rendelkezésére kell bocsátani. A védésre szóló hivatalos meghívóban, valamint a doktori értekezés előlapján fel kell tüntetni a témavezetőnek, továbbá a védési bizottság minden tagjának a nevét.

Szabadalmi, oltalmi eljárással érintett doktori értekezés esetén a doktori értekezés és a doktori tézisek nyilvánosságra hozatala az értekezést benyújtó kérelmére, a bírálóbizottság támogató véleménye alapján és a doktori tanács jóváhagyásával, legfeljebb a szabadalom, oltalom bejegyzésének időpontjáig elhalasztható. Nemzetbiztonsági okból minősített adatot tartalmazó doktori értekezést és doktori téziseit a minősítés időtartamának letelte után kell nyilvánosságra hozni.

23. A DI-t az egyetem más szervezetei és az egyetemen kívüli intézmények előtt a DI vezetője, annak távollétében a helyettese, illetve a DIT egyik, a DI vezetője által felkért tagja képviselheti. A DI vezetőhelyettese a távollévő DI-vezetőt teljes jogkörrel helyettesíti, kivéve a szavazategyenlőség esetét (vö. 9. pont).

24. A DI költségvetésének nyilvántartása a DI egységes munkaszámán történik, amelyet a DI ügyintézője kezel. Aláírási joga a DI vezetőjének és helyettesének van. A DI bevételeiből, azaz a hallgatói normatív támogatásból, tandíjből és költségtérítésből, az oktatási programok és/vagy témavezetők az oktatott/vezetett hallgatók és órák arányában igényelhetnek kiadásokat a DIT által külön megállapítandó szabályok szerint. A költségvetési tervekről és beszámolókról a DIT dönt. A képzési normatívából, illetve költségtérítésből részesült oktatási programok vezetői minden év február 15-éig eljuttatják a DIT tagjainak az előző évről szóló költségvetési beszámolójukat.

1. Melléklet

A Nyelvtudományi Doktori Iskolában működő képzési programok és vezetőik:

altajisztika: Dr. Zimonyi István, DSc, hab. egyetemi tanár,
angol alkalmazott nyelvészet: Dr. Fenyvesi Anna, PhD, hab. egyetemi docens,
elméleti nyelvészet: Dr. Németh T. Enikő, CSc, egyetemi docens,
francia nyelvészet: Dr. Gécseg Zsuzsanna, PhD, hab. egyetemi docens,
magyar nyelvészet: Dr. Forgács Tamás, CSc, hab. egyetemi docens,
német nyelvészet: Dr. Bassola Péter, DSc, professor emeritus,
orosz nyelvészet: Dr. Bibok Károly, CSc, egyetemi docens,
történeti szlavisztika: Dr. Kocsis Mihály, DSc, hab. egyetemi tanár,
uráli nyelvészet: Dr. Bakró-Nagy Marianne, DSc, hab. egyetemi tanár.

A DIT tanácsának tagjai a fent felsorolt programvezetők Fenyvesi Anna és Gécseg Zsuzsanna kivételével, akik tanácskozó tagok, továbbá egy választott hallgatói képviselő szintén tanácskozási joggal.

A Doktori Iskola vezetője: Dr. Kenesei István, DSc, hab. egyetemi tanár.

2. Melléklet

Az értekezés terjedelme szóközökkel számítva minimum 240 ezer, maximum 480 ezer N (leütés). Ebbe nem tartozik bele a melléklet, a függelék és az adatbázis, de beleszámít a bibliográfia és a láb- vagy végjegyzetek. A dokumentum Times New Roman 12-es vagy azzal egyenértékű betűméretű, másfeles sorközzel írott, 3 cm-es belső és 2 cm-es külső margójú oldalakból áll. Kétség esetén a Doktori Iskola bekérheti a disszertáció Word formátumban elkészített elektronikus változatát.